

1889

HETILAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: SCHVARCZ SÁNDOR könyvkereskedése, hová ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előzetések és hirdetések is küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési díj: Egész évre 2 ft 60, Fél évre 1 ft 30. Hirdetési díjak: Egész oldal 16 ft, Fél " 8 ft 50, Negyed " 4 ft 50. Helyesdíj 30 kr. Helyesdíj hirdetésnél megfizendő. Nyitólátó petit sora 10 kr.

Társadalmi életünk.

A járás felosztása óta sokat szenvedett jobb sorsra érdemes városunk. A kedélyek elkeseredtek s az egymás iránti szeretetet a viszátkodás átkos ördögi gyűlölete váltotta fel. Az addig békés természetéről híres nemes zentai lakosságpartokra szakadt s az egymást a piszkok undok tömegével dobáló értelmisége elhagyva, mely iránt azelőtt tisztelettel viseltetett, ugyszólván elidegenedve a folytonos piszkolódásoktól, az erkölcsi tévelybe esett, a határozatlanság tömkelegébe süllyedt.

Vezető értelmiségünk kiemelkedő alakjai egymásra licitáltak a legőcsárlóbb kifejezésekben, mi pedig, különösen népünk alsóbb rendű osztályában nem volt épen épületes.

Hány jó ügy, hány jó tervzet esett áldozatul a magán bosszú szenvedélyeinek, mely minden részről helyesnek ismertetett el, de az átkos pártoskodás demona még megszületése pillanatában megölte. A keserű levelet mindig jobb sorsra érdemes városunk iltá meg.

A felelősség azokat terheli, kik egymás iránti ellenszenvből a viszály okozói voltak.

Ugy látszik népünk is megunt a szüntelen való hajszát s kezd igazabb meggyőződésre térni: de ugy látszik értelmiségünk

is kezdi belátni az átkos viszátkodás káros voltát s leendő következményeit.

Legalább az utóbbi napok tapasztalatai reményt nyújtanak arra, hogy az annyira ohajtott béke, egyetértés és egymás iránt kötelező felebaráti szeretet nemsokára létre fog jönni. Adja a mindenható Isten!

Az emberek szinte megdöbben szíve örömeiben, midőn látja, hogy a viszátkodó két ellenkező párt kimagasló két egyenisége ugyszólván karonfogva társalognak a nép előtt a piacz közepén, s még nagyobb örömmel, midőn saját szemünkkel van szerencsénk látni, hogy az egymással ellenkezősben álló s vezérszerepet játszó unokatestvérek egyike a másiknak kedves, bájos szépségű leányát karonfogva vezeti.

Ezekre alapítjuk legboldogtöbb reményünket s hisszük miszerint a bájos tündér nemsokára Zenta városának a béke olajágát hozó galambja lesz. Adja Isten mielőbb.

A nők vannak hivatala a természettől és saját gyengéd szívök kifolyásából a férfiak sokszor előforduló összeütközéseit megszüntetni s a jó, testvéri szeretetet közzöltünk gyengéd és szeretetteljes közbejárásukkal létrehozni.

Ha az ellenkezésbe jött vezéregyéniségek nejei, leányai válllvetve s nemes szívök sugallatát követve a békés egyetértés és a kölcsönös szeretet újra való létrehozásán működnek, úgy a siker biztos s városunk

sokatszenvedett lakossága is őszinte szívvel áldani fogja őket.

Erre pedig van példa a történelemben is: ott vannak a római ifjak által elrablott szabinai nők, kik bátor fellépésökkel, kértelős zavaikkal két nemzetet békítették ki.

Vagy nálunk nem találkozhatnak szabinai hölgyek? Dehogyan nem! Csak szeretet, nögyengédség és egykís önfeláldozás szükséges hozzá. Az pedig, ugyhiszem ur hölgyeinkben megvan.

Ezekre fektetjük édes reményünket, hogy Zenta város rövid idő alatt az annyira nélkülözött egyetértés békés küszöbére lépve mentő augsyalait örökre hálás szívvel fogja emlegetni.

Csak minden ur hölgy saját férjét buzdítsa a kibékülésre. Adja Isten!

Szinbáz.

E augusztus hó 4-én, szombaton tartotta Hatvani Károly igazgató ur jó hírnévnek örvendő színtársulata a Gerber-féle süresarnok udvarán felállított szinkörben első előadását. — Mint bemutatott előadás Kontitol „Az eleven ördög” című nagylátásu vig operette került színre csekély számu közönség pártolása mellett; pedig a társulat épen ezen nagyszabásu darab jeles előadása által bizonyította be, hogy közönségünk pártolására teljes mértékben érdemes, hogy oly kiváló erővel rendelkezik, melyek színpártoló közönségünk minden igényeit kielégíteni képesek lennének s hogy a csekély áldozat, melyet a nemzet

TÁRCZA.

Csalódás.

Vigjáték, egy felvonásban. Irta: Lauka Kusztyv

Személyek:

- Óz, Hamvainé, háztulajdonosné. Boriska, leánya. Gerincezy, gazdag magánzó. Arthur, joggyakornok. Csipkediné) szomszédasszonyok. Solymáriné)

Fogadó terem, (2 pamlaggal, 2 támlás székkel, 2 oldalt álló tűkkörrel, inga órával stb. stb.)

I. Jelenés.

Ózvegy Hamvainé és Boriska.

Hamvainé: (az órára tekint) Kenderes ilyenkor szokott tisztelegni, ma pedig annál bizonyosabban eljő, mert születésem napja van. Oh Arthur nem fog-e napon rólam megfélekedni! (a tűkör elé áll, tűrteit és toilletjét igazgatja). Egy városilag nevelt 34 éves esinos öreg még mindig keresetlebb valami, mint egy fiatal, tapasztalatlan és mitveletlen falusi libácska (nyájasan tekint leányára) Pipiském nem téged értettelek, te egy szeretetre méltó mitvelt, kedves leányka vagy, mint igazán szerető anyád is fogok rólad gondoskodni.

Boriska: (magában) Arthur meg szokta savát tartani s bizonyosan eljő (a szívére helyezi

kezeit) itt azt mondja valami, hogy már közeledik (színtén a tűkör elé áll és tűrteit igazgatja.)

(A folyosón lépések hangzanak.)

Hamvainé.

Boriska egyszerre ő jó!

Kopogtattak.

Hamvainé: Tessék!

H. Jelenés.

Gerincezy: (divatosan és kezekiáisan állözve egy nagy virágcsokorral kezében közeledik.)

Hamvainé: (magában indulattal.) Oh ez unalmas.

Boriska: (magában) Oh a csunya!

Gerincezy Hamvainéhoz lép és kezét csókol, azután Boriska előtt meghajlítja magát és visszatér Hamvainé elé.)

Gerincezy: Ha nagyságos asszonyom ide helyezné kezét (szívére mutat) szomál meggyőződének, hogy a mit mondanó vagyok omam jó (fejére mutat) és nem bűnen. Rongygyá téptem a Bucsánszky-féle naptárt, mert naponként nézegettem, mely napon méltóztatott megszületni. Ez életének legszebb és legünnepélyesebb napja, mert ez azon nap, mikor a nagyságos asszony előtt szíven örzéseimet, szavakban is kifárhatom. A kény galagonya bogó van egy jó termő éyben a eszokor ágán, annyi évetek éljen a nagyságos asszony kedvben és egészséghben. Aminő színe van a boggyónak, oly rozsaszínűek legyenek napjai s ha telen át egy kicsit rosszabbul és gyengébben örezi magát, tavaszra ismét bimbózzék ki, nyíron pedig legyen kegyes magát egészen kinyitni. Hogy pedig ezen ünnnapnak némi emléke is macadjon

nagyságos asszony kezei közt, fogadjja el tőlem ezen virágcsokrot, azon örzélem kifejezéséül, melyet később négy szemközt érthetőbben fogok előadni.

Hamvainé: (magában) Ah, wie abgeschmackt! Mennyivel kedvesebb lett volna nekem egy arany óra, broche vagy brozelette. (Nyiltan) Köszönöm! Köszönöm! Míg el nem hervad, pohárban fogom tartani, azután kidobatom.

Gerincezy: (Derült arccal magában) Oh ég! Ó pohárba tesz engem, akarom mondani a virágcsokrot! Tudtam, láttam, hallottam én érdeklém őt. No de hagyjuk ezt négy szemköztre. (Nyiltan) Fájdalom, de közös sorsunk a hervadás. Elég, ha addig gondolnak, míg virágnak.

Hamvainé: Gerincezy ur sokkal jobb emberem, hogysen egy bizalmas kérdéssel megsérthetném.

Gerincezy: Ugy, ugy, nagyságos asszony! Logyünk bizalmasan egymással. Kérem parancsoljon.

Boriska: (Ajka elé helyezi kezét és ásít)

Hamvainé: De ugye nem fog meharagudni.

Gerincezy: Van-e ember a világon, ki nagyságos asszonyra meg tudna haragudni?

Hamvainé: Mondja csak Gerincezy hány éves?

Gerincezy: (magában) Nem megmondtam, hogy érdeklém, Bizonyosan érdeklém. Ez csak a bevezetés a későbbi komolyabb vallomásokhoz. (Nyiltan) A legjobb erőt rejtő korban vagyok, a 30 és 50 év között.

Boriska: (mosolyog) Tehát az október és december között.

napszakosainak hozandunk, általok bőven kárpótolni fog; s főleg azon körülmény, hogy Hatvani ur saját zenekarral rendelkezik, bizonyít emellett, hogy közönségünknek itt egy jól szervezett s kiváló érték feletti rendelkező társulattal van dolga.

„Az eleven ürdög” előadásával, mint jeles színész- és énekesnő, kitűnt Hatvaniné, ki Vikomte Letoriere szerepében a közönség teljes elismerését vívta ki, továbbá Sárosi Aranka, Hatvani, Tapolezai Dezső, Szilágyiné és Borbély Sándor kitűnő alakításuk által tündek ki. Jeles értékek bizonyultak még: Felekyné, Bogárdiné, Markovits és László. A darab maga a legnagyobb szabotossággal adatott elő s úgy a szülő, mint a karénekek igen jól sikerültek.

Vasárnap aug. hó 5-én színe került Rátkay László 3 felvonásos legújabb népszínműve, a „Felbő Klári,” a közönségnek már nagyobb partolása mellett.

E darab egyébiránt közönségünk előtt már annyira ismeretes, hogy annak részletezésébe bocsájtkozniuk feleslegesnek tartjuk, annyit azonban mégis megjegyzünk, hogy e darab oly eredetiséggel és szabotossággal adatott általuk elő, hogy a szereplők a közönség teljes elismerését vívták ki s különösen kitűntek: Hatvaniné mint Felbő Klári kedves játéka és éneke által, Hatvani Fáyol Ferkó szerepében, Bihari, mint Aba András, Berényi mint Tenger Adám ezkmester s Bódy J. mint Csik Vendel szabó, szabatos előadás és eredeti alakításuk által. Dícséretet és elismerést érdemel még Szilágyiné, ki Viola Éva nehéz drámai szerepét hással adta s Tapolezay Dezső, ki a fürge, nyelves molnár inast oly könnyedséggel és eredetiséggel állította előnk. A többi alakok is többé-kevésbé sikerültek mondhatók.

A közbe jött hosszas esőzés következtében a kedre kitűzött előadás esütörtökön, aug. 9-én tartatott meg. Színe került Strausz János és Jákai Mór közkedveltségű operettje: „A cigánybáró” 3 felvonásban. A darab maga látványossága mellett meg kellemes zenéje által is közkedveltségnek örvend s egyes „unisoló” darabjai a közönség legnagyobb tetszésével találkoztak. A főbb alakok egyike Borbély Sándor, Zsupán sertéske-reskedő szerepében a közönség kedvenczévé lett, habár használt jelmeze nem felett meg a valószínűségnek. Játékát különösen könnyűség és eredetiség jellemzi. Telekiné, mint Czipra cigányasszony, sikerült alak volt. Hatvaniné, mint Saffi és Sárosi Aranka Arzóna szerepében mint kedves alakok, úgy előadásuk, mint sikerült énekük által a közönség tetszését vívták ki. Tapolezai Dezső mint gróf Cárneró és Lorándi mint Barinkai Sándor énekük s ügyes alakításuk által dícséretre méltók. A darab sikerére közreműködtek még Bogárdiné és Markovits.

(Gerinezy egy könyvet vesz fel az asztalról és lapozgat.)

Gerinezy: Az ilyen női olvasmányokban sokszor a szív érzelmeit eláruló aláhuzások láthatók, nagy oldal jegyzések olvashatók, ugye megengedi nagyságos asszony, hogy a szív kamrájában kissé kotorászhaszak.

Hamvainé: Megengedem annyival inkább, mert látkaimat nem szoktam nyílt lapokra bízni, hogy azokat bárki fia lefátyolozhassa. (Magában) Jövönk a sors kezében van, azzal mindig a szerint kell intézkednünk, hogy jusson is, maradjon is. Gerinezy nem ugyan valami szeretetre méltó lény ugyan, de elég gazdag ahhoz, hogy legrosszabb esetben egy szegény leánykának férhető helyzetet biztosítson. Arthur szegény hivatalnokoeska és ha... no de hagyjuk őt magát nyilatkozni... utoljára, ha még egy szeretünk valakit, ha még egy epedünk is valakiért, nekünk — nőknek — be kell várnunk, hogy a férfi vagy ifju maga nyilatkozzék, minékünk szabad kosarat adunk, de kosarat kapunk nemcsak szegénytelen, hanem jövönkre nézve veszedelmes is. Mielőtt Arthur eljőne, kissé körül kell néznen a háztartásban, hogy a mai ünnepélyes oszonnára minden rendben van-e. (Nyíltan) Gerinezy ur!

Gerinezy: Parancsoljon nagyságos asszony! Hamvainé: Azt hiszem személyes bizalmamnak ragyogóbb jelét nem adhattam, mint midőn néhány pereze szeretett leányomat, Boriskát örökös gondjaira bízom. Legyen szives őt távollétemben ismert szellemgazdagságával mulattatni. Boriska: O mamám!

Helyi és vidéki hírek.

T. olvasóink szives elmozdítását kérjük lapunk rendellenes megjelenése miatt. Technikai akadályok okozták késedelmezését, melyek megszüntetését mielőbb reméljük. Jövő számunk Szt.-István napján jelenik meg.

— **Jelentés.** A „zentai gazdakör” 2-ik lóversenyét folyó évi augusztus hó 20-án, azaz szt. István napján rendezte, melyre nézve a tudnivalókat a t. városi közönséggel a f. övletközökben közöltem:

1. A lótenyésztési célok előmozdítására díjak szedettek.

A pénztárak a régi hűdönél lesznek felállítva. Jegyek előre is válthatók a gazdakörben, aug. 12-től fogva.

Belépti díj: gyalog személy számára 5 kr., kocsis számára 20 kr.

2. A lóversenyter a tavalyi leend. Nagyobb kényelem és veszélyek elkerülése szempontjából minden kocsis és minden gyalogszemély azon helyet tartozik elfoglalni, melyet számára a rendezőség kijelölt.

3. Minden gazda, aki futtatni akar, tartozik lovát vagy lovait megnevezni s a rendező-bizottság tagjainál kor és szín szerint feljegyeztetni, augusztus 15-ig, este 6 óráig. Későbbi jelentések tekintetbe nem vétetnek.

4. A futtatásra szánt lovakat a kivonulásnál kocsikba fogni nem szabad.

5. A versenylovagló egyének tisztességesen kell öltözve lenni. E körülményt a pályabíróóság ítéli meg.

6. A kivonulás aug. 20-án d. u. 4 órákor a gazdakör helyiségétől indul meg, a rendezők által megjelölendő rendben. A kocsik gyülekezési helye a buza-piacz.

7. Aug. 20-án d. u. 5 órákor pontban a lóverseny megnyitása eszközöltetik, a gazdakör elnöke által.

8. Összesen három futam tartatik:

a) első futam. Részt vehet benne bármely kornú ló. Pálya: 1500 méter. Díjak: első díj: 3 darab arany, második díj: 2 darab arany;

b) második futam. Négy évesek versenyé. Pálya hossza: 1300 méter. Díjak: első díj: 3 db. arany, második díj: 2 db. arany;

c) harmadik futam. Három évesek versenyé. Pálya hossza: 1500 méter. Díj: hölgyek díja.

9. A pályabíróóság az ítéletet a helyszínen kihirdeti, de a díjak csak a bevonulás után, nyugta mellett a gazdakör helyiségében adatnak ki.

10. Kéretik a t. közönség, hogy az ünnepélyes bevonulásban minél több számú kocsival résztvevni sziveskedjék.

Hamvainé: Nyájasan megfueyegeti leányát és távozik. (El.) (Gerinezy a nyitott könyvvel Boriska elé lép.)

Gerinezy. (A könyvet Boriska elé mutatja) Kedves kisasszony! esküszöm nem fogom elárulni a könyv sorára mutat) mit jelentsen ez aláhuzás.

Boriska: (a könyvbe tekint és lesüti szemét) Nem én húztam alá.

Gerinezy: Már megmondtam mitse féljen, nem fogom elárulni, a kisasszony és Arthur abban a korban vannak, mikor:

A virágnak megtiltani nem lehet.

Hogy ne nyíljék, ha jó a szép kikelet.

Boriska: Nem értem Gerinezy urat.

Gerinezy: Elhiszem. Nemde Arthur jobban megértene?

Boriska: (haragosan) Kikérek magamnak minden efféle czélzásokat.

Gerinezy: Már megmondtam, hogy mitse féljen, ha csak maga észre nem veszi az aláhuzást, én bizon nem fogom rá figyelmesé tenni.

Boriska: Oh, miattam bátran figyelmeztetheti. Az aláhuzással azt szokás jelezni, hogy hol hagytuk el az olvasást. A mama gyakran olvas e könyvből mint én szoktam.

Gerinezy: (magában) Hobó! Talán még ez Arthur a mamát is érdekelné? Mindjárt kiragatom én a nyulat a bokorból. (Nyíltan.) Akkor hát megengedi Boriska kisasszony, hogy az aláhuzást a mamának is megmutassam.

Boriska (közömbösen): Ha úgy tetszik — mondja meg.

Gerinezy (magában): Nem, nem! ez lehetlen!

A bevonulás sorrendje a következő leend:

A nyertes lovak lovagló földszittetnek paripákkal együtt, s ezen öt lovag nyíltja meg a menetet; ezt követi a gazdakör elnök s a városi polgármester egy kocsin. A többi kocak felszes szerinti sorrendben jöhethetnek. A kerülgetés tilos.

A ki- és bevonulás a szabadkai utcán történik.

11. A díj-kiosztás után a nyertes lovakok körmenetet tartanak.

12. Este 8 és fél órákor bál tartatik Belépti díj: személyenként 40 kr.

— **Mihálkovits István** f. hó 5-én temették el oly általános részvét mellett, melyre Zenta üregjei sem emlékeznek. A boldogult tágas udvara alig volt képes a temetésen hivatalból megjelent egyleteket és társulatókat befogadni, a nagy közönség pedig a háza előtt, az utcán tömörült. Képviselek voltak Zenta város összes egyletei, n. m. a Casino, tűzoltó-, dalárda-egylet, a függetlenségi kör, a zentai takarékpénztár és az ipartestület Családtagjain kívül számosan tettek koszorút korporsójára, úgy hogy azokat külön gyászkoesin, tetemeit pedig a tűzoltó-egylet kocsiján a dalárda és tűzoltó zenekar bus hajúj mellett vitték a temetőbe. A városzerte általánosságban nyilatkozó részvét enyhítse a gyászoló csalál fájdalmát!

— **Népgyűlést** fog tartani a függetlenségi kör f. hó 19-én, melyet néppünnyepély- és közös ebéddel fog egybekötöni.

— **A „Zentai Takarékpénztár”** szeptember 18-án rendkívüli közgyűlést tart, melynek főtárgyát az alapszabályok módosítása fogja képezni, amennyiben az eddigi 8%-nyi igazgatói tantsímet eltörölik, s más fizetési módozatot akarnak behozni. A megüresedett igazgatói állásra már is több név-kombináció jött forgalomba. Így beszéltek, hogy Kohn Sámuel és Mester Lajos urakon kívül pályázni fog arra még dr. Révay János, tiszti főorvos és Dudás István, a takarékpénztár jelenlegi szorgalmas és tehetséges titkársa. A mint az egyes részvényesektől hallottuk, jövőre nem egy, de két személyre akarják bízni az egyesület vezetését.

— **Tolmácsy Márton**, a „Z. Takarékpénztár” ritka becsületes jellemű I. könyvvezetőjét, a leköszönt Ellinger József helyett a kath. egyháztanács, f. hó 7-én tartott gyűlésében egyhangulag egyház-gondnokká választotta. A szerencsés válaszláshoz mind az egyháztanácsnak, mind pedig a m. tisz. tanácsunknak gratulálunk.

— **A budai gőzsziklon szerencsétlenül járt** Jágóczy Péterffy József helyett dr. Berni István, földm., ipar és keresk. ügyi m. k. miniszter, fogalmazó neveztetett ki a nm. vallás- és közokt. miniszter által az alsófoku ipariskolák országos főfelügyelőjévé.

— **Hirdetmény.** A gazdakör Szt.-István-napi jótékonyezélu bálja a nagyvendéglő üvegtermében lesz megtartva.

felel! Ha egy fiatal ember egy könyvt rózsá és egy már nyílni kezdő bimbó közt választani, bizonyosan a bimbót fogja választani. (Nyíltan): Boriska kisasszonynak tehát egészen közömbös, ki húzta alá az Arthur nevet?

Boriska: (zavartan) Mit bánthat az engemet, ha valaki megjelöli, hogy az olvasást hol végezte. (Gerinezy szólja akar, de abban a pillanatban Hamvainé megjelenik.)

III. Jelenés.

(Hamvainé és az előbbiek.) Hamvainé: (némi gúnyos czélzással.) Talán bizony valami szerelmes verset olvasott fel Gerinezy ur, hogy olyan gondolkodó helyzetben találjak.

Gerinezy: (kárörömet szinlelő arcczal.) Isten óvjon az ilyen visszaéléstől! (a lapot Hamvainé elé tartja.) Csak az aláhuzott nevet mutattam meg kisasszonynak.

(Hamvainé kiveszi a könyvet kezéből és amint az aláhuzott nevet megpillarta, mosolyt szinlel.)

Hamvainé: Aláhuztam az Arthur nevet, hogy később az olvasást a megjelölt szónál folytathassam.

Gerinezy: (Magában.) Tehát mégis ő húzta alá... Furesa volna, ha csakugyan érdekelné. (Nyíltan.) Ha én Arthur volnék és az aláhuzást észrevenném, isten bizon elbiznám magamat.

Hamvainé: Arthur nem olyan hü és tetszelgő, mint Gerinezy ur.

(Folyt. köv.)

— **Szt.-István király**, hazánk vélszentje napján a magyar államvasut szabadkai állomásáról a kéjvonatok f. hó 18. és 19-én d. u. 2 óra 25 perc és este 11 óra 22 perczkor indulnak Budapestre. Az oda- és visszautazás III. oszt. kocsikon 5 frt 30 krba kerül. II. oszt. kocsikon 7 frt 40 krba kerül. Budapestről vissza bármely személyvonattal lehet augusztus hó 27-ig utazni.

— **Beküldetett.** Topolyán, az uradalmi vásártéren 1888. augusztus hó 30-án, azaz Szent István napján a helybeli önkéntes tűzoltó-egylet javára nagy népiünnep tartatik, melyre az egész környék t. közönségét ezennel meghívjuk. Az ünnepély sorrendje: 1. Megjutalmazása egy férfi és egy nő családnak, kik becsületességükkkel, hősiességükkel és szorgalmukkal kitűnnek. — Jutalma egyiknek is másiknak is 2 drb arany. 2. Lőverseny: Fúthat lovasa által szőrén megülve minden topolyai polgár ember lova, ha az már legalább 1 évig a nevező tulajdonát képezte. Távoltság 2000 méter. Első díj 3 drb arany, második díj 2 drb arany, harmadik díj 1 drb arany. A 2-ik és 3-ik számú verseny között a maga eredetiségében láthatók lesznek Sándor orosz czár és Vilmos német császár lábnyomai Peterhofban. 3. Számverseny. Fúthat minden négylábu számár. Távoltság 1000 méter. Első díj 3 ezüst forint, második díj 2 ezüst forint, harmadik díj 1 ezüst forint. 4. Versenyfutás. Részt vehet benne minden épkez-láb ember. Távoltság 200 méter. Első díj 3 ezüst forint, második d. 2 ezüst forint harmadik d. 1 ezüst frt. Az ügyetlenebbek jutalma egy oldallökés versenytársaik részéről. A 4-ik és 5-ik verseny között megtekinthető lesz a világ hírszent István templom Bécsben. 5. Póznamázás. Mászhat mindenki, de csak a póznán fölfel: A pózna tetejére feljutó ügyes mászók közül a 3 első kap egy-egy ezüst forintot. 6. „Kaparj kurtat, neked is lesz.” Egyrakás lisztből a belékevert pézsek kiszendők. Részt vehet benne mindenki Jutalma kikinek amennyit szájjával felszed. A 6-ik és 7-ik verseny között bemutatattatik a „Jó szív és rossz szív harsza” Budapestben, a városligeti tavon. 7. Forgó trójai faló. (Helyesebben fa-számár.) A két első, ki a forgó állat farkától vagy fejétől a derekúig eljut, kap 1-1 ezüst forintot. 8. Dudaugrás. Egy felfújt dudát állítólag nem lehet ráugorva szétrepedeztetni, Meg kell hát próbálni. Szabad ráugrani bárkinek, de csak meztláb. A ki így szétrepedeztí, kap egy milliót és 2 forintot. A 8-ik és 9-ik verseny számok között lesz séta a híres bulervárdokon Párisban. 9. Zsákfutás. Távoltság 50 méter. Első díj 1 ezüst forint, második díj 50 réz krajczár. 10. Társas vacsora. Jelen lehet mindenki ingyen. Aki azonban emi is akar, annak legalább 1 bitang florest kell leszurkolnia az ünnepély költségeire. 11. Tűzjáték. Soha nem látott fényű római lámpákkal. 12. Táncz. Sátorok és szabad ég alatt kivilágos-kivirradtik. Az ünnepélyvel kisebbszertű ipar- és gazdasági gépkiallítás lesz egybekötve. Az ünnepély kezdete d. u. 4 órakor, mikor is agyulövések és ékes zenésző fogják hirdetni a versenyek kezdetét. A t. közönség nagyobb kényelmére ülőhelyek (tribünök) állítanak fel, melyek mérsékelt árakon lesznek használhatók. Hogy az ünnepélyt valami eső elmosná, arról szó sem lehet. Miután a versenyek között felsorolt eredeti élvezetek megszerzése nekünk is tetemes költségünkbe kerül, az ünnepély költségeihez kiki tehetőségéhez képest hozzájárulni sziveskedjék. A rendező-bizottság.

— **Meghívó.** A zentai „Zora” nevet viselő szerb daltársulat Tollinger Róbert hírneves zeneszerző és Barkóczy Izso ur szives közreműködés, mellett, részben az egyleti alapítóké gyarapítása, részben pedig a szegény sorsu szerb elemi iskolás gyermekek javára 1888. évi augusztus hó 18-án az „Eugen-szálloda” dísztermében táncvizsgálommal egybekötött beszédát (hangversenyt) rendez. Hely-árak: I. rendű támlásszék 1 frt, II. rendű kőrszék 80 kr., III. rendű ülés 60 kr., földszint 50 kr., karzat 40 kr. Belépti jegyek előre válthatók Krugjevits Szabasz ur kereskedésében, a „Beszéd” estéjén pedig a pénztárnál. Feltűzések közö-

nettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté pontban 8 órakor.

— **Nemes, hazafias tett.** Korbai Károly kulai ügyvéd 5000 forintos alapítványt tett, amelynek kamataiból évenként három oly népközlai tanítót fogtak jutalmazni, akik a bácsmegyei német ajku iskolában a magyar nyelv tanítása és a magyar szeltem terjesztése körülugy az iskolában, mint társadalmilag is a legszebb eredményt mutatják fel. A közoktatásügyi miniszter Korbay urnak e hazafias tetteért elismerő köszönetét nyilvánította. Gazdag tőkepénzesek, földbirtokosok kövessétek a kulai hazafit.

— **A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél** a legközelebbi — október 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frt állami ösztöndíj van rendszeresítve. Az ösztöndíjat elnyerni óhajtok a nm. vallás- és közoktatásügyi m. k. miniszteriumhoz címzett — keresztlevelel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt — belyegtelen folyamolványukat aug. 31-ig az intézet igazgatóságához tartoznak benyújtani.

— **Nők a vasutaknál.** A magyar államvasutak tudvalevőleg már régebben hozzájárultak a női munkakör készítéséhez azáltal, hogy személy- és podgyászpenztárcáknál a pénztárkezelésre nőket is alkalmaznak. A kísérlet sikerült, a vasut igen jó hasznát veszi női hivatalnokainak s éppen azért az igazgatóság egyik legutóbbi ülésén gondoskodott arról is, hogy a nőhivatalnokok folyótele rendszeresítettén, a folyótele állandó föltételei megállapíttassanak. Kiterjesztették a nőkre is azokat a föltételeket, a melyek a hasonló rangu férfihivatalnokoktól megkivántatnak, tudniillik: 1. Magyar honpolgárság, a magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes bírása. 2. Betöltött 18 éves kor. 3. Ép, egészséges testalkat. 4. Feddhetlen előélet. 5. Rendeztet anyagi helyzet. 6. Négy polgári iskola, vagy ennek megfelelő készilttség, melyet bizonyítván hiján folyótelei vizsga által is lehet igazolni. A föltétel valamely állomáson a gyakorlati ismeretek elsajátítása után s a személy- és podgyászkezelési szakvizsgálat sikeres kiállása esetén történelhetik. Fizetés legalább 25 frt havonként, mely évenként havi 5 frttal javítva 50 frt-ig emelkedhetik. A megícsesedett helyekre a pályázatot közelebb írják ki úgy, hogy a közönség nem sokára valószínűleg több nőt fog látni a csinos aranyszínűs egyenruhában.

— **A „Zasztava”** politikai igazgatásai miatt a szerb kormány által Szerbiából kitiltatott.

— **Panszlávizmus a szabadkán.** A panszlávizmus föltötte fejét a nagy bunyevác város gymnasiumában is, de — úgy látszik — azonnal alapos orvoslásához fogtak a dolognak, miután már a miniszterium is jónak látta beleavatkozni s az intézetnek a panszlávizmus személyétől való megtisztítását szigoruan elrendelni. Történt ugyanis, hogy Tones Gusztáv egy alkalommal horvát könyvet talált egy másodosztályu tanulónál, és emiatt panaszt emelt ellene a tanári konferencián. Ugyanez alkalommal Tópka tanár, ki állítólag a rendlátománytól megijedt Tones felbujtott és felszólásra ösztönözött, nyiltan panszlávizm nevezett el egy a gymnasium körén teljesen kívül álló és közéletben szereplő diplomatikus egyént: Kulucsits Illés hitelemzőt. Utóbbi emiatt kérdőre vonván a rágalmozót, őt a legpiszkosabb czimkekkel lehardta és rágalmozónak nyilvánítá. Történt ez nyiltan, több tanár és bujtogató jelenlétében, aki a czimekből magára vehetett, amennyi neki tetszett. Tópka panaszt emelt Kulucsits Illés felsőbb hatóságra, az érseki szék előtt, nem követelvény kevesebbet, mint panaszlóttnak át helyezését. Panaszlóttn azonban igazolván eljácását, az tudomásul vétetett. Az ügy azonban ezzel még nem ért véget. Mert Tópka Antal ellen 10 törvényhatósági bizottsági tag panaszt emelt a kultuszminiszteriumnál magaviselete miatt, s ellene feyelmi vizsgálatot kért. A csatolt adatok oly terhelők voltak Tópka néve, hogy a miniszterium a legszigorubb vizsgálatot rendelte el ellene, utasítván a tankerületi főigazgatót, hogy a vizsgálatot folyó hó 23-tól 30-ig befejezze ez az iratokat haladéktalanul felterjessze.

— **Az állatkertből.** A Szt.-Istvánnapi nagy népiünnepély legérdekesebb és legkimagaslóbb látványossága az állatkert lesz. Az igazgatóság minden lehető ókötvet, hogy az ezen alkalomból fővárosba ráüdülő vidéki közönség élvezetes órákat tölthessen és jól mulasson az állatkertben s a látogatók különféle érdekes meglepetésben részesüljenek. Így Miss Ella Zuila és Miss Lu-Lu ezen világhírű művészpár bámulatos és hajmeresztő mutatványait naponként kétszer fogja a délutáni órákban bemutatni a nagy közönségnek. — Továbbá számos érdekes, ritkább fajú és nagy értékű állatot is szerzett be az igazgatóság, a melyek mind az ünnepnapokra érkeznek meg.

— **Mennyit gyalogol egy ember egy évben?** A deli vasut budapesti igazgatóságának egyik előkelő tisztviselője egy lépésmérő óra segítségével

pontos följegyzéseket tett egy egész év alatt, hogy hány lépést tesz? A lépésmérővel 100,000 lépés ellenőrizhető. A följegyzések márczius 21-én kezdettek meg s hetenként folytatván, egy év múlva a következő eredményt tüntették föl: A 365 nap alatt tételott összesen 4,964,524 lépés = 38,189 kilométer, egy kilométerre 1300 lépést számítva. (Ez összegben foglalhatók egy júl. 25-től aug. 23-ig tett tiroli hegyi ut is 746,055 lépés 573/2 kilométerrel.) A 35 napon át, naponként átlag tehát 13,501 lépés = 10 1/2 klm. — 2 1/2 óra mozgás esik. Vagyis az év 8760 órájából mozgásra összesen csakis 912 óra = 38 nap (per 24 óra számítva), míg egyéb nappali foglalkozása 5040 óra = 210 nap, alváásra pedig (esti 11 órától reggeli 7 óráig) 2007 1/2 óra = 83 1/2 nap esik.

— **Ferblizés közben ne kölesönöztek!** A ferblizés közben kölesönvett pénz megfizetésére az adóst jogszerűleg kötelezni nem lehet. Ezt mondta ki e napokban a kir. tábla és kir. Curia. A ferbli ugyanis szerencsejáték; ebből tehát törvényes kereseti jogezim nem származhatik s így a kártyaközben átvett összeg kifizetésére az adóst kötelezni nem lehet.

— **A zseb-orvos.** Megbízható tanácsadó öngyógykezelésnél. E kézi könyv több, mint 100 betegség esetében a természetes gyógymód alapelvei szerint felvilágosítást nyújt. Írtá: Griebel Károly természetbúvár, a természet-gyógytan magántanára, gyakorló orvos Meránban stb. fordította és jegyzetekkel ellátta: Szászvárosi V. Jenő. Kiadja: Robicsék Zsigmond. Ára 40 kr. Kapható Schvartz Sándor könyvkereskedésében.

— **Kedvezmény.** A „Heti Lap” előfizetőinek Szerződéses megállapodás alapján, jelezhetjük tisztelt előfizetőinknek, hogy a „Magyar Gazdák Évkönyve 1888-ra” című tartalmas művet, csinos vászonkötésben, egy frt bolti ár helyett, 75 kr kedvezmény-árban rendelhetik meg a „Magyar Gazdák Évkönyve” kiadóhivatalánál (VI. Révay-utca 8. sz.) vagy a „Franklin-Társulatnál” (IV. Egyetem-utca 4. sz.) A megrendelések postautalványon kéretnek. Magyar gazdák évkönyve 1888-ra. Szerkesztik kormos Alfréd és Kende Zsigmond. Tartalomjegyzék: Vázlatok 1887-iki gazdasági állapotunkról. Mezőgazdasági rendtartásra vonatkozó külföldi törvények: 1. Ausztria. 2. Poroszország. 3. Szászország. 4. Württemberg. 5. Oláhország 1868. évi mezőrendőri törvénye. 6. A szerb királyság 1885. évi mezőrendőri törvénye. 7. Belgium. 8. A francia code rurale. 1791. október 6. törvények Pönzügyi-, ipar- és gabnavámok. A vámunió kérdése. A mezőgazda gyakorlati kiképzetése. A Raiffeisen és Schultze-Delitzsch szövetezek: I. A tőkeszerző gazdasági rendszer. II. Igazítások a manchester-tan ellen. III. A Schultze-Delitzsch-féle szövetkezetek. IV. Átmenet az intenziv gazdálkodásra. V. Az oceánontuli verseny és a válság. VI. A Raiffeisen-féle takaré- és kölesönegyl. Amerika szőlőművelése és borászata. Az európai gyapjúpiacok usanceai. Kelet-India pamut-termelése. Az akácza gombájáról. A bélyeg- és jogilletékek: Általános határozatok. Az illetékek megszabásánál alapul veendő érték megállapítása. A bélyeg- és illetéki díjegy-ek. A fogyasztási bélyegilletékek. Bor- és husadó. Zárt városok fogyasztási adója. Bor- és husfogyasztási adó-árszabás. A cukor- és sörfogyasztási adó. Az új dohányjövődéki törvények. A lottójövődékek. A sögyed-árság. A löporegyed-árság. A köbszámitás. A régi és új mértékek viszonyai. A nyiri pajkosok. — Történeti elbeszélés. Ára csinos vászonkötésben 1 frt. Előfizetőinknek 75 kr. Megrendelhető a „Magyar Gazdák Évkönyve” kiadóhivatalában (VI. Révay-utca 8) és a Franklin-Társulatnál (IV. Egyetem-utca 4. sz.)

— **Ráth Mór törvénykiadásai** közt megjelent a halászatról szóló 1888. évi XIX. t. cz. Anyagi részéhez Hermann Ottó irt terjedelmes kommentárt, mely némileg a „Halászatról” szóló egy könyvének függelékét képezheti, és melyet egy a természetudományok minden kedvelője, mint mindazok, kik ezen fontos törvény által érlekelve vannak, bizonyára örömmel fogadnak. Ára 60 kr. Szintén Ráth Mór törvénykiadásai között megjelent az állategészségügyi törvény dr. Azary Akos budapesti állatorvosi tanintézet tanára által kommentálva, ki a törvényjavaslat egyik előkészi-ője. Ára 60 kr. Ugyanezen gyűjteményben jelent meg az 1888. évi szesadó és contingentálási törvény, (1888. XXIV. és XXV. t. cz.) Fritz Péter a budapesti kereskedelmi és iparkamara tollvivője b. szakszerű jegyzeteivel. Ára 70 kr.

— Dudas Andornak f. hó 12-től 24-ig tartó bács-bodroghvármegyei távgyaloglásának programja. Aug. 12. Zenta, Adorján, Sándor, Szabadka. Ind. reggel 4 óra, érk. déli 12 óra, uthossza: 839 klm. Aug. 13. Szabadka, Bajnok, Paesér. I. r. 5 ó. é. déli 12 ó. uth. 322 klm. Aug. 15. Paesér, Ó-Morovicza, Kernya. I. r. 8 ó. é. déli 12 ó. uth. 256 klm. Aug. 16. Kernya, Zombor. I. r. 9 ó. é. déli 12 ó. uth. 85 klm. Aug. 17. Zombor, Pr.-Szt.-Iván. I. r. 7 ó. é. déli 12 ó. uth. 218 klm. Aug. 18. Szonta, Gombos, Bogojéva, Karavukova. I. r. 6 ó. é. déli 12 ó. uth. 189 klm. Aug. 19. Karavukova, Dérony, Bács, Tovarisoa. I. r. 8 ó. é. d. u. 3 ó. uth. 266 klm. Aug. 21. Tovarisoa, Paraga, Pivnicza, Torza, Kula. I. r. 6 óra, érk. d. u. 5 ó. uth. 341 klm. Aug. 22. Kula, Feketehegy, Szeghegy, Hegyes. Inn. d. u. 1 óra, érk. d. u. 6 óra, uth. 218 klm. Aug. 23. Hegyes, Topolya, Csantavér. I. r. 6 óra, érk. d. u. 4 óra uth. 284 klm. Aug. 24. Csantavér, Zenta. Ind. d. u. 1 óra, érk. d. u. 7 óra uth. 266 kilométer. Összesen 26 község. Összesen: 2843 kilométer.

— Koncentrált marhatrágya. (Engrais de boeuf). Alkalmunk volt közelebb egy cikket közölni a „Sax testvérek” cég (Bécs, III. Rennweg 20) temesvári gyárában készülő „koncentrált marhatrágya” számos előnyéről s arról a kiténtésről, melyben e trágya-anyag az idej nagy-körsői gazdasági kiállításán részesült. Erre vonatkozólag most a sziléziai központi gazdasági-egylet boroszlói vegyészeti állomásának tudós tanárától dr. Holdéiteiss-től egy szakcsere véleményét is közölhetünk, mely következőleg hangzik: „A kísérletre beküldött koncentrált marhatrágya fontosabb növényi tápanyagokban — 12.05% viztartalom mellett — 51.73% szerves alkatrészeket, 0.71 légenyt (Nitrogén) mint ammoniakot, 3.17% más légenyvegyeket, 4.86% phosphorsavat, 0.44% kén-savat, 1.62% káli s 2.00 meszet (Calcium) tartalmaz. Ha megpróbáljuk kiszámítani azt, mily összetételekben áll a benne feltalálható káli, akkor feltehető: 0.52% kén-savas káli (SO⁴K₂) és 2.48% ketted phosphorsavas káli; de ez utóbbi

számítás az anyag megítélésére nézve közömbös. Ezek szerint a koncentrált marhatrágya egy jó és czelszerű összetételű trágyaszor, mely tartalmánál fogva minden földművhöz egyaránt alkalmas. Szerves természetű a könnyebb talajra utalja ugyan, de alkatrészeinek könnyű feloldhatóságánál fogva nehezebb talajra is épp úgy használható. Organikus alkatrészeinek nagy mennyisége és finom elosztása használhatóságát nagyban emelik, míg az alkatrészek czelszerű aránya egyenlő módon teszi alkalmassá minden trágyázást igénylő vcteményhez, de különösen a kalászos növényekhez, továbbá burgonyához és lenhez.

Gabona piacz.

A lefolyt héten az egyes gabonaneműek a következő árákon keltek: Buza 7 fnt 7 fnt 10 — Arpa 480—90. — Kukorica 560—70. — Zab 460—70 Uj buza augusztus-szeptemberre — fnt — kr. előre fizetve.

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5:38	8	2:28	9:15
Szabadka érkezés	8:54	1:03	6:06*	5
Szabadkáról indulás lefelé	8:59	1:46	6:18*	6:15
Csantavér érkezés	—	1:46	—	6:42

	expr.	gyors.	vegy.	zem.
Csantavérről felfelé	—	9:21	1:04	—
Szabadka érkezés	6:08	9:41	1:45	10:52*
indulás	6:10	9:53	2:25	11:22*
Budapest érkezés	9:40	1:42	7:30*	6:50*

SZABADKA—BAJAI SZÁRNYVONAL

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5:45*	2:45
Baja érkezés	8:52	5:02
Baja indulás	6:50*	10:26
Szabadka érkezés	10	12:40

SZABADKA—ESZÉK—VILLÁNYI IRÁNY

	vegy.	szem.	vegy.
Szabadka indulás	5:25*	2:40	6:40
Zombor érkezés	8:05	3:47	9:21
Eszék	12:33	6:18	4:21
Villány	3:47	—	6:25
Villány indulás	—	1:08	9:26
Eszék indulás	8:26	3:36	11:26
Zombor	11:19	8:10*	6:52
Szabadka érkezés	12:55	10:42*	9:19

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED

	szem. v.	szem. v.	vegy.
Horgosról indu	8:40	12:25	9:36
Szabadka érkezés ezek	9:34	1:20	16:36
Horgsól indul	3:34	7:27*	6:35
Szegekéről	4:13	8:06*	7:19

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos
Schvarcz Sándor.

Hirdetmény.

Alólírott zárgondnok ezennel közhirrre teszem, miszerint Baderlicza György birtokában lévő 47 kerületi lánec föld a rajta lévő épülettel együtt, egy évi időtartamra **f. évi augusztus hó 18-én d. u. 3 órakor** a városház udvarán haszonbérbe adatik.

Feltételek nálam betekínthetők.

Zenta, 1888. augusztus hó 15 n.

Nikolits Miloz,
zárgondnok.

H I R D E T É S E K.

A legjobb s legolcsóbb savanyuviz a

Regedei
Radkersburgi
savanyuviz.

(Stefánia forrás.)

Borral, vagy gyümölcs-sörppel keverve páratlan üdítő ital.

A légeső-, vagy a gyomor hurutos bántalmainál legjobb eredménnyel használtatik.

Másfél literes palaczk ára 20 kr., kisebb palaczk aránylag olcsóbb.

Főraktár Zentán

SINGER M. FIAI
fűszerkereskedésben.

5980 sz.

1888.

HIRDETMÉNY.

A uagyméltóságú m. kir. földművelési és iparügyi miniszteriumnak 39775. sz. engedélye alapján

Topolya m városában f. évi augusztus hó 26. és 27-én

PÓTVÁSÁR

tartatik, mit ezennel a t. közönséggel közlünk.

Topolya, 1888. augusztus 4,

Radimetzky Ferencz,
jegyző.

Lőrincz József,
bíró.